

Όνομα της
πρακτικής:

**Πλατφόρμα
ηλεκτρονικής
μάθησης του
Κεντρικού Γραφείου
Καταπολέμησης της
Διαφθοράς**

Χώρα:

Πολωνία

Κατηγορία της
πρακτικής:

- Κατάρτιση

Αρμόδιοι:

- Κεντρικό Γραφείο Καταπολέμησης της Διαφθοράς
- <https://szkolenia-antykorupcyjne.edu.pl/>
- bjp@cba.gov.pl
- romos_elearning@cba.gov.pl

Κίνδυνοι απάτης που καταπολεμώνται

- Σύγκρουση συμφερόντων
- Αποφυγή ή χειραγώγηση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων
- Διπλή χρηματοδότηση
- Αθέμιτη σύμπραξη
- Χειραγώγηση του κόστους του έργου
- Άλλοι

Πλαίσιο και στόχος/-οι

Το Κεντρικό Γραφείο Καταπολέμησης της Διαφθοράς (CBA) της Πολωνίας είναι ένας ειδικός κυβερνητικός φορέας με αστυνομικές εξουσίες και εξουσίες παρακολούθησης. Στόχος του CBA είναι η καταπολέμηση της διαφθοράς στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, ιδίως στα κυβερνητικά όργανα και στην τοπική αυτοδιοίκηση και, γενικότερα, σε κάθε δραστηριότητα που θέτει σε κίνδυνο τα οικονομικά συμφέροντα του κράτους. Επί του παρόντος, το CBA απασχολεί 1 194 αξιωματούχους και 166 δημόσιους υπαλλήλους. Ορμώμενο από την επιτακτική ανάγκη κατάρτισης για την καταπολέμηση της απάτης, η οποία εντοπίστηκε κατά τη διερεύνηση υποθέσεων απάτης, καθώς και από την εκτεταμένη πείρα που αποκτήθηκε, το CBA αποφάσισε να επενδύσει στη δημιουργία κύκλου κατάρτισης για την καταπολέμηση της απάτης.

Η πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης (<https://szkolenia-antykorupcyjne.edu.pl/>) αποτελεί την πρώτη δημόσια, δωρεάν πλατφόρμα για την καταπολέμηση της διαφθοράς στην Πολωνία, η οποία προσφέρει μαθήματα κατάρτισης για την καταπολέμηση της διαφθοράς σε όλους όσους ενδιαφέρονται για το θέμα της διαφθοράς, ιδίως δημόσιους υπαλλήλους, επιχειρηματίες, σπουδαστές και μαθητές.

Οι πρώτες εργασίες σχεδιασμού για την ίδρυση της ξεκίνησαν το 2012, μαζί με την υποβολή αίτησης επιχορήγησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Βασίστηκε στις ακόλουθες παραδοχές:

- η πλατφόρμα θα λειτουργήσει για 30 μήνες,
- κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, θα καταρτιστούν 4 500 άτομα.

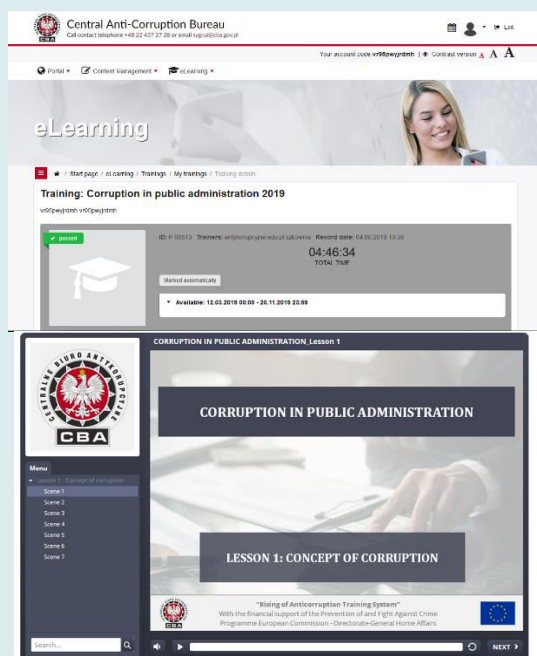
Η πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης του Κεντρικού Γραφείου Καταπολέμησης της Διαφθοράς τέθηκε σε λειτουργία στις 21 Μαΐου 2014. Αυτή ήταν η πρώτη γενικά προσβάσιμη διαδικτυακή πλατφόρμα στην Πολωνία, η οποία περιλάμβανε μαθήματα κατάρτισης για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Οι νέοι χρήστες αποκτούν πρόσβαση στη διαδικτυακή πλατφόρμα με την εγγραφή τους. Ο χρήστης καθορίζει το όνομα χρήστη και τον κωδικό πρόσβασης και αυτά του επιτρέπουν να συνδεθεί στο σύστημα.

Περιγραφή της πρακτικής

Σκοπός των μαθημάτων κατάρτισης ήταν να απευθύνονται στην ευρύτερη δυνατή ομάδα αποδεκτών, έτσι ώστε οι γνώσεις σχετικά με τις απειλές διαφθοράς και την καταπολέμησή της να μπορούν να φθάσουν σε ολόκληρο το φάσμα της κοινωνίας. Ο διαδικτυακός κύκλος κατάρτισης αποσκοπούσε στην ευαισθητοποίηση των δημόσιων αξιωματούχων, των υπαλλήλων, των δημόσιων διοικήσεων και των επιχειρήσεων σχετικά με τη διαφθορά. Για τον σκοπό αυτόν, το περιεχόμενο του κύκλου μαθημάτων κατάρτισης βασίστηκε σε πραγματικές περιπτώσιολογικές μελέτες. Στο πλαίσιο της κατάρτισης, οι συμμετέχοντες ενημερώνονται για πιθανές συμπεριφορές που πρέπει να υιοθετούν κατά την αντιμετώπιση της διαφθοράς. Παρέχεται επίσης στους συμμετέχοντες περισσότερο εξειδικευμένο εκπαιδευτικό υλικό που προετοιμάζεται από το CBA, όπως συστάσεις σχετικά με διαδικασίες καταπολέμησης της διαφθοράς κατά τη χρήση διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

Η πλατφόρμα περιλαμβάνει τρεις θεματικές ενότητες κατάρτισης:

- **Διαφθορά στη δημόσια διοίκηση** — περιλαμβάνει 9 μαθήματα σχετικά με βασικές πληροφορίες για το νομικό και θεσμικό πλαίσιο, καθώς και συστημικές λύσεις·
- **Διαφθορά στις επιχειρήσεις** — τα 10 μαθήματα με το υλικό επισκόπησης που περιλαμβάνει η συγκεκριμένη ενότητα υποστηρίζονται από παραδείγματα διεφθαρμένης συμπεριφοράς που σχετίζονται με το διοικητικό και οικονομικό περιβάλλον·
- **Καταπολέμηση της διαφθοράς** — 9 μαθήματα στα οποία αναλύονται οι κοινωνικές συνέπειες της διεφθαρμένης συμπεριφοράς και ο αντίκτυπός τους στο κράτος και τους πολίτες·

Κάθε θεματική ενότητα αποτελείται από 9-10 μαθήματα. Χρειάζονται περίπου 45 λεπτά για την ολοκλήρωση κάθε μαθήματος. Ολόκληρος ο κύκλος κατάρτισης —αποτελούμενος από 3 θεματικές ενότητες— είναι διαθέσιμος σε δύο γλώσσες: πολωνικά και αγγλικά. Κάθε μάθημα περιέχει στατικό κείμενο και διαλόγους, σκηνές κινουμένων σχεδίων, οπτικοακουστικό υλικό και περιεχόμενο, τα οποία τροφοδοτούν τη συζήτηση και την αλληλεπίδραση. Κάθε θεματική ενότητα ολοκληρώνεται με δοκιμασία γνώσεων. Μετά την ολοκλήρωση των ενότητων, ο συμμετέχων μπορεί να δημιουργήσει πιστοποιητικό που επιβεβαιώνει την ολοκλήρωση του κύκλου κατάρτισης.

Αρχικά, η πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας» που υποστήριζε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο αρχικός προϋπολογισμός για τη δημιουργία προγράμματος ηλεκτρονικής μάθησης ήταν περίπου 180 000 ευρώ. Η τιμή αυτή περιλάμβανε αμοιβές εξωτερικών εμπειρογνομόνων και σχεδιαστών λογισμικού ΤΠ. Η αρχική ομάδα του έργου αποτελείτο από:

1. 3-6 εσωτερικούς εμπειρογνώμονες του CBA·
2. εξωτερικούς ακαδημαϊκούς συνεργάτες από την Αστυνομική Ακαδημία, οι οποίοι υποστήριξαν τη δημιουργία περιεχομένου για την πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης·
3. εξωτερικούς προγραμματιστές ΤΠ για τη δημιουργία της πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης, τη φιλοξενία και τη συντήρηση.

Το 2015, μετά από 3 έτη υλοποίησης του έργου και μόλις ολοκληρώθηκε το έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η πλατφόρμα πέρασε στην κυριότητα του CBA. Την εποχή εκείνη, η ομάδα του CBA αποφάσισε να εκσυγχρονίσει και να συντομεύσει το περιεχόμενο της κατάρτισης, με βάση τις παρατηρήσεις των χρηστών. Με την αυξανόμενη εσωτερική εμπειρογνώσια, το CBA δεν χρειαζόταν πλέον την εξωτερική εμπειρογνώσια για τη δημιουργία του περιεχομένου της ηλεκτρονικής μάθησης και βασίστηκε σε εσωτερικούς ανθρώπινους πόρους.

Τον Νοέμβριο του 2017 ολοκληρώθηκε ο εκσυγχρονισμός της πλατφόρμας. Η τροποποίηση αφορούσε το ουσιαστικό περιεχόμενο της έκδοσης στην πολωνική γλώσσα, καθώς και τις τεχνολογικές λύσεις του ίδιου του ιστοτόπου. Από την έναρξη ισχύος του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ), η πλατφόρμα κατάρτισης του CBA έχει τροποποιηθεί εκ νέου ώστε να συμμορφώνεται με τους νέους κανονισμούς. Από την 25η Μαΐου 2018 δεν συλλέγει ούτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Τον Μάρτιο του 2019 εκσυγχρονίστηκε η αγγλική έκδοση της κατάρτισης.

Στόχος της επικαιροποίησης της ηλεκτρονικής μάθησης ήταν να γίνει πιο παραστατική, συμπαγής και διαδραστική. Η ομάδα εφάρμοσε τις πλέον πρόσφατες λύσεις ΤΠ για την ηλεκτρονική μάθηση, συμπεριλαμβανομένων των κινουμένων σχεδίων, του κειμένου με πρόσθετο σχολιασμό (voice-over) και των δοκιμών για την επαλήθευση των γνώσεων των χρηστών. Η επικαιροποίηση του κύκλου ηλεκτρονικής μάθησης πραγματοποιήθηκε μεταξύ 2016 και 2017 με συνολικό προϋπολογισμό 80 000 EUR. Η επιλογή της μη συμμετοχής εξωτερικών εμπειρογνομόνων, καθώς και της μη συλλογής και διαχείρισης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον Μάιο του 2018, μείωσε δραστικά το κόστος της επικαιροποίησης και επέτρεψε χαμηλό κόστος συντήρησης (περίπου 650 EUR τον μήνα).

Μοναδικά χαρακτηριστικά

Η κατάρτιση μέσω ηλεκτρονικής μάθησης του CBA, που τέθηκε για πρώτη φορά σε λειτουργία τον Μάιο του 2014, ήταν η πρώτη δωρεάν πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης στην Πολωνία, η οποία ήταν προσβάσιμη μέσω ονόματος χρήστη και κωδικού πρόσβασης. Μετά την επικαιροποίηση του Μαΐου 2018 δεν απαιτείται η καταχώριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την κατάρτιση μέσω ηλεκτρονικής μάθησης, γεγονός που την καθιστά ακόμη πιο προσβάσιμη.

Η ηλεκτρονική μάθηση κατά της διαφθοράς του CBA έχει πολλά μοναδικά χαρακτηριστικά που συνέβαλαν στην επιτυχία και την ευρεία χρήση της:

1. Δωρεάν πρόσβαση στην ηλεκτρονική μάθηση·
2. Σύντομες θεματικές ενότητες που θα μπορούσαν να ολοκληρωθούν σε 45 λεπτά έως μία ώρα·
3. Ιδιαίτερα στοχευμένο και συμπαγές περιεχόμενο, συναφές για τους δημόσιους υπαλλήλους και επικεντρωμένο στο πολωνικό και διεθνές κανονιστικό πλαίσιο·
4. Διεθνή κάλυψη της ηλεκτρονικής μάθησης με την πολωνική και την αγγλική έκδοση·
5. Η ηλεκτρονική μάθηση βασίζεται στις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα ΤΠ·
6. Βελτιωμένη προσβασιμότητα με δυνατότητα ανάγνωσης και ακρόασης του υλικού (ειδικά χαρακτηριστικά προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία), ευρεία χρήση διαδραστικών εργαλείων όπως κινούμενα σχέδια και δοκιμές·
7. Δυνατότητα λήψης πιστοποιητικού από το CBA μετά την ολοκλήρωση του κύκλου κατάρτισης.

Εκβάσεις και αποτελέσματα

Μόλις τρεις μήνες μετά την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης, είχαν ήδη εγγραφεί 4 500 άτομα (αρχικός στόχος για 30 μήνες λειτουργίας). Μετά από 12 μήνες, ο αριθμός αυτός αυξήθηκε σε 22 000.

Για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με την πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης ελήφθησαν διάφορα μέτρα προώθησης. Πρώτον, απεστάλη σύντομο σημείωμα στα μέσα ενημέρωσης με την περιγραφή του έργου. Δεύτερον, το CBA απέστειλε επιστολές σε υπουργεία, άλλα κεντρικά ιδρύματα και πανεπιστήμια ενημερώνοντας και προσκαλώντας εκπαιδευτικούς, ερευνητές και σπουδαστές να συμμετάσχουν στα μαθήματα. Λίγο αργότερα, οι πληροφορίες σχετικά με την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας απεστάλησαν σε όλους τους οργανισμούς και τα θεσμικά όργανα της κεντρικής κυβέρνησης, τις επαρχιακές υπηρεσίες και τα γραφεία των διοικητών σε επαρχίες σε ολόκληρη την Πολωνία. Στη συνέχεια, πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, οι πληροφορίες σχετικά με την πλατφόρμα και τα μαθήματα απεστάλησαν στους πρυτάνεις των πανεπιστημίων όπου διδάσκονται μαθήματα σχετικά με την εθνική ασφάλεια. Τέλος, η διαδικτυακή κατάρτιση προωθήθηκε κατά τη διάρκεια της κατάρτισης με φυσική παρουσία που προσφέρει το CBA.

Το CBA προώθησε ενεργά την αγγλική έκδοση της διαδικτυακής πλατφόρμας μεταξύ των αρχών καταπολέμησης της διαφθοράς στην Ευρώπη, αντάλλαξε τις πληροφορίες με την πλατφόρμα της Ευρώπης για εμπειρογνώμονες, τους Ευρωπαίους εταίρους κατά της διαφθοράς / το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Καταπολέμησης της Διαφθοράς, την ομάδα χωρών κατά της διαφθοράς (GRECO) και άλλες αρχές. Για την περαιτέρω προώθηση της χρήσης της πλατφόρμας, το CBA δημοσιεύει τακτικά αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με τον αριθμό των χρηστών που είναι εγγεγραμμένοι στο πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης.

Η πλατφόρμα αριθμεί επί του παρόντος **186 361 μέλη** που έχουν εγγραφεί σε τουλάχιστον έναν από τους κύκλους μαθημάτων κατάρτισης. Παρόλο που η τρέχουσα έκδοση της κατάρτισης δεν συλλέγει δεδομένα σχετικά με τη χώρα των χρηστών, στην προηγούμενη έκδοση καταγράφηκε συμμετοχή σε μαθήματα στην αγγλική γλώσσα από την Τσεχία, τη Σλοβακία, τη Μολδαβία, την Ουκρανία, τη Λιθουανία, τη Λετονία, την Εσθονία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Αυστρία.

Ο αριθμός των χρηστών ποικίλλει ανάλογα με την κατάρτιση στην οποία εγγράφονται:

Κατάρτιση	Χρήστες της πολωνικής γλωσσικής έκδοσης	Χρήστες της αγγλικής γλωσσικής έκδοσης
Διαφθορά στη δημόσια διοίκηση	102 984	250
Διαφθορά στις επιχειρήσεις	33 610	152
Καταπολέμηση της διαφθοράς	44 689	261

Το CBA σχεδιάζει να αναπτύξει περαιτέρω την πλατφόρμα:

1. με τη δημιουργία εφαρμογής για κινητά ώστε να καταστούν οι πληροφορίες ακόμη πιο

- προσβάσιμες·
- 2. με την ανάπτυξη πρόσθετων προγραμμάτων μάθησης (πάνελ) σχετικά με τη συμμόρφωση και την ακεραιότητα·
- 3. με την ανάπτυξη προγράμματος κατάρτισης εκπαιδευτών.

Σε τελική ανάλυση, το CBA αποσκοπεί στη δημιουργία μιας παγκόσμιας διεθνούς πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης, η οποία θα επιτρέπει στις χώρες να διαθέτουν μια εθνική πρόσθετη εφαρμογή (plug-in), αναπτύσσοντας με τον τρόπο αυτόν πολυγλωσσικό περιεχόμενο στοχευμένο στις εθνικές ανάγκες και ρυθμιστικές προδιαγραφές.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Έξι έτη εφαρμογής της πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης επέτρεψαν την εξαντλητική μελέτη των βασικών παραγόντων επιτυχίας:

1. Ένα ειδικό ρυθμιστικό περιβάλλον. Η εθνική στρατηγική της Πολωνίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς υποχρέωσε τις δημόσιες αρχές να παρέχουν κατάρτιση για την καταπολέμηση της διαφθοράς σε όλους τους εργαζομένους. Με τον τρόπο αυτό αποκαλύφθηκε η μεγάλη ανάγκη για προσφορά κατάρτισης. Η δωρεάν διαδικτυακή πλατφόρμα κατάρτισης ήρθε την κατάλληλη στιγμή για να αντιμετωπίσει αυτές τις ανάγκες.
2. Η δημόσια συζήτηση σχετικά με τη διαφθορά στην πολωνική κοινωνία, ιδίως μεταξύ των νέων, αύξησε το ενδιαφέρον για το θέμα και τη διάδοση της πρωτοβουλίας.
3. Η ελεύθερη πρόσβαση στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης επέτρεψε στους νέους και τους σπουδαστές να επωφεληθούν από αυτήν.
4. Ελκυστική μορφή της κατάρτισης: οι σύντομοι, παραστατικοί και διαδραστικοί κύκλοι μαθημάτων, χωρισμένοι σε θεματικές ενότητες, έτυχαν θετικής υποδοχής από τους χρήστες.
5. Το πιστοποιητικό ολοκλήρωσης χαίρει εκτίμησης από τους χρήστες και σήμερα μάλιστα απαιτείται και από ορισμένα τμήματα ανθρώπινου δυναμικού, λόγω της υποχρέωσης ολοκλήρωσης της κατάρτισης που επιβάλλουν οι εργοδότες.
6. Σε εσωτερικό επίπεδο, η επιτυχία του προγράμματος ηλεκτρονικής μάθησης βασίζεται στην ικανότητα και τη γνώση των εμπειρογνομόνων του CBA, την πρόσβαση σε βάση δεδομένων με περιπτώσιολογικές μελέτες περιπτώσεων απάτης και ορθές πρακτικές, καθώς και την πρόσβαση σε ιστορικά δεδομένα για τις προβλέψεις τάσεων στην απάτη και την πρόταση σχετικού περιεχομένου στους χρήστες όσον αφορά την απάτη στην Πολωνία και τους κινδύνους διαφθοράς.

Προκλήσεις που προέκυψαν και διδάγματα που αντλήθηκαν

1. Η αρχική επένδυση για την ανάπτυξη του κύκλου μαθημάτων ηλεκτρονικής μάθησης ήταν αρκετά υψηλή και μπορούσε να καλυφθεί μόνο από ένα έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
2. Το περιεχόμενο της πρώτης έκδοσης της ηλεκτρονικής μάθησης ήταν υπερβολικά πυκνό για τον χρήστη: δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στους αριθμούς και τα δεδομένα, απαιτώντας κατά μέσο όρο 3 ημέρες για την ολοκλήρωση μιας ενότητας κατάρτισης. Αυτό θεωρήθηκε υπερβολικά χρονοβόρο για τους χρήστες.
3. Η διαχείριση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ήταν χρονοβόρα και δαπανηρή. Ως εκ τούτου, το CBA αποφάσισε να μην συλλέγει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των χρηστών για την επικαιροποιημένη έκδοση της πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης.
4. Οι εσωτερικές ικανότητες και γνώσεις της ομάδας που υλοποιεί την ηλεκτρονική μάθηση είναι καίριας σημασίας για την επιτυχία. Για την επιτυχή εφαρμογή, το CBA αξιολογεί τις ακόλουθες ομαδικές ανάγκες (ανάλογα με την ομάδα-στόχο των χρηστών): εκπαιδευτής στην καταπολέμηση της διαφθοράς, έμπειροι ερευνητές, υπεύθυνοι συμμόρφωσης, εμπειρογνώμονες σε συγκεκριμένους τομείς, εμπειρογνώμονες ΤΠ, ακόμη και ψυχολόγοι, για την προσαρμογή του περιεχομένου και της μορφής στην ικανότητα αυτοσυγκέντρωσης των χρηστών.

Δυνατότητες μεταφοράς

1. Το περιεχόμενο της πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης θα πρέπει να βασίζεται στις εθνικές ανάγκες και το κανονιστικό πλαίσιο. Το CBA συνεργάστηκε με τις αρχές της Μολδαβίας, της Βόρειας Μακεδονίας, της Σλοβακίας και της Λιθουανίας για τη μεταφορά γνώσεων σχετικά με την πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, την από κοινού χρήση της εικονικής μηχανής στην οποία βασίζεται η λύση ΤΠ της κατάρτισης (δηλ. Μολδαβία και Λιθουανία). Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι το περιεχόμενο της κατάρτισης θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένο σε κάθε χώρα και κάθε συγκεκριμένη ομάδα-στόχο.
2. Η αρχική θέση σε λειτουργία της πλατφόρμας είναι χρονοβόρα και δαπανηρή. Η εμπειρία του CBA δείχνει ότι η ανάπτυξη μιας πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης απαιτεί τη συνεργασία μιας ομάδας εμπειρογνομόνων, τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών.
3. Η επιτυχία της αγγλικής έκδοσης της πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης του CBA υποδηλώνει ότι παρόμοια εργαλεία χρειάζονται και σε άλλες χώρες της ΕΕ.